

Warszawa, dnia 30 marca 2021 r.

Trybunał Konstytucyjny
Al. Jana Christiana Szucha 12A
00-918 Warszawa

Wnioskodawca:

Krajowa Rada Diagnostów
Laboratoryjnych Krajowej Izby
Diagnostów Laboratoryjnych
z siedzibą w Warszawie
ul. Konopacka 4
03-428 Warszawa

Zastępowana przez:

adw. dr Macieja Niezabitowskiego
Kancelaria Adwokacka
ul. Wilcza 29a lok. 7
00-544 Warszawa
adres do doręczeń j.w.

r. pr. Jarosława Kamińskiego

Kancelaria Radcy Prawnego
ul. Bogusławskiego 19 lok. 35
00-923 Warszawa
adres do doręczeń j.w.

Sygn. akt K 10/20

Odpowiedź na stanowisko Prokuratora Generalnego

Działając w imieniu Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych, stanowiącej statutowy organ Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych utworzonej na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 849), zwanej dalej „ustawą o diagnostyce laboratoryjnej”, na podstawie Uchwały Nr 64/V/2019 Krajowej Rady

Diagnostów Laboratoryjnych z dnia 13 września 2019 roku w sprawie skierowania wniosku do Trybunału Konstytucyjnego w przedmiocie zgodności przepisów ustawy o diagnostyce laboratoryjnej obligujących diagnostę laboratoryjnego do opłacenia z własnych środków szkolenia specjalizacyjnego oraz Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego Diagnostów Laboratoryjnych z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78 poz. 483, z późn. zm.), zwanej dalej „Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej”, oraz udzielonych pełnomocnictw odpowiadamy na stanowisko Prokuratora Generalnego z dnia 22 lutego 2021 r.

Zgodnie ze stanowiskiem Prokuratora Generalnego art. 30a ust. 2 ustawy o diagnostyce laboratoryjnej jest zgodny art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a w pozostałym zakresie postępowanie powinno zostać umorzone.

Z takim stanowiskiem nie sposób się zgodzić. Zauważyć należy, że kateryczny wniosek Prokuratora Generalnego w uzasadnieniu jest łagodzony poprzez twierdzenia o rzekomych wadach uzasadnienia wniosku. W uzasadnieniu Prokurator Generalny twierdzi, że art. 70 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej nie może stanowić samodzielnego wzorca kontroli.

O tym, że art. 70 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej pełni gwarancyjną funkcję, Trybunał Konstytucyjny wypowiadał się już we wcześniejszych orzeczeniach (zob. wyroki z: 8 listopada 2000 r., sygn. SK 18/99, OTK ZU nr 7/2000, poz. 258; 2 lipca 2002 r., sygn. U 7/01, OTK ZU nr 4/A/2002, poz. 48). W pierwszym z powyższych orzeczeń Trybunał wskazał, że celem i istotą prawa do nauki jest stworzenie jednostce realnych szans kształcenia na różnych poziomach edukacyjnych, w tym także z uwzględnieniem edukacji na poziomie wyższym. Formy urzeczywistniania tego prawa przybierają różną postać. Trybunał Konstytucyjny wyodrębnił również prawo podmiotowe – „prawo do uzyskania pomocy finansowej ze strony władz publicznych w zakresie gwarantującym powszechność i równość dostępu do wykształcenia” (tak: wyrok z 26 kwietnia 2004 r., sygn. K 50/02, OTK ZU nr 4/A/2004, poz. 32). W wyroku z 13 listopada 2007 r., sygn. P 42/06 (OTK ZU nr 10/A/2007, poz. 123), Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że „nic nie stoi na przeszkodzie, aby art. 70 ust. 4 Konstytucji traktować nie tylko jako przepis programowy albo gwarancyjny wobec ogólnego prawa do nauki (art. 70 ust. 1 Konstytucji), ale także jako źródło bardziej szczegółowego prawa podmiotowego - prawa do równego dostępu do mechanizmów wyrównywania przez państwo szans edukacyjnych”.

Odnosząc się do merytorycznej części stanowiska należy zauważyć, że w istocie Prokurator Generalny dostrzega fakt nierównego traktowania zawodów medycznych. Wywodzi natomiast, że w analizowanym przypadku istnieje prawnie sankcjonowana dopuszczalność nierównego traktowania. Poszukując argumentów na poparcie swojego stanowiska wskazuje, że

lekarze mają obowiązek uzyskania tytułu specjalisty, aby wykonywać swój zawód. Podnieść jednak należy, że lekarze mają analogiczne, jak diagnosty laboratoryjni wyłącznie prawo, a nie obowiązek, jak wskazał Prokurator Generalny, odbyć kształcenie specjalizacyjne w danym obszarze nauk medycznych.

Wbrew twierdzeniom Prokuratora Generalnego, uzyskanie tytułu specjalisty przez lekarza nie stanowi warunku *sine qua non* do udzielania świadczeń zdrowotnych w różnych dziedzinach medycyny. Podkreślić należy, że na obecną chwilę około 50 tysięcy lekarzy nie posiada tytułu specjalisty, co nie skutkuje brakiem możliwości wykonywania przez nich zawodu. Zatem należy wskazać, że wykonywanie zawodu lekarza nie jest uzależnione od posiadania tytułu specjalisty w danej dziedzinie, natomiast stanowi fakultatywną drogę w obszarze podnoszenia kwalifikacji zawodowych, analogiczne, jak ma to miejsce w przypadku osób wykonujących zawód diagnosty laboratoryjnego.

Prokurator Generalny w swoim stanowisku nie dostrzegł, że pełnienie funkcji np. kierownika medycznego laboratorium diagnostycznego wymaga posiadania tytułu specjalisty zarówno od lekarza, jak i diagnosty laboratoryjnego. Zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 marca 2004 r. w sprawie wymagań, jakim powinno odpowiadać medyczne laboratorium diagnostyczne (Dz.U. z 2004 r. Nr 43, poz. 408, z późn. zm.) kierownikiem laboratorium jest osoba, która posiada tytuł specjalisty zgodny z profilem laboratorium. Podobnie przedstawiają się wymagania dla osób zatrudnianych na stanowisku starszego diagnosty laboratoryjnego, co wynika z treści załącznika do w/w rozporządzenia - wykaz kwalifikacji niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych na poszczególnych stanowiskach pracy w laboratorium. - analogiczne wymagania kierowane są w stosunku do lekarza oraz diagnosty laboratoryjnego.

Podobnie starszy diagnosta laboratoryjny musi posiadać tytuł zawodowy diagnosty laboratoryjnego oraz tytuł specjalisty w dziedzinie przydatnej do wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej lub alternatywnie prawo wykonywania zawodu lekarza oraz analogicznie tytuł specjalisty w dziedzinie przydatnej do wykonywania diagnostyki laboratoryjnej. Różnica w sytuacji prawnej i życiowej obu specjalistów dotyczy faktu, że jeden z nich może być kształcony w ramach systemu specjalizacji finansowanej ze środków publicznych a drugi nie.

Podsumowując należy ponownie wskazać, że ustawodawca kwestię opłat za szkolenie specjalizacyjne osób wykonujących zawód medyczny uregulował odmiennie w stosunku do wybranych arbitralnie przez siebie grup zawodowych wykonujących zawód medyczny, w tym lekarzy i lekarzy dentyistów w stosunku do których określił, że zarówno

szkolenie specjalizacyjne jak i sam egzamin końcowy są finansowane ze środków publicznych, zaś inne grupy zawodowe, w tym diagnostów laboratoryjnych pozostawił w odmiennej sytuacji prawnej określając, że w ich przypadku szkolenie specjalizacyjne i egzamin muszą być finansowane z własnych środków, co ilustrują tabele stanowiące załącznik do niniejszego pisma. W tym przypadku rolą ustawodawcy był obowiązek uregulowania analogicznych kwestii, zgodnie z konstytucyjną zasadą równości. Zdaniem Wnioskodawcy zadanie to nie zostało właściwie zrealizowane.

Zważywszy na powyższe, wnosimy o merytoryczne rozpoznanie wniosku wnosząc, jak w jego treści.

dr n. prawn. Maciej Niezabitowski
Adwokat

Jarosław Kamiński
RADCA PRAWNY
WA 3563

Jarosław Kamiński
Radca prawny

Odpisy wniosku (4 szt.).